

ATBILDĪBAS PAR TABAKAS IZSTRĀDĀJUMU NELIKUMĪGU APRITI AKTUĀLIE JAUTĀJUMI

Valdis Naglis,

Baltijas Starptautiskās akadēmijas

profesionālās maģistra studiju programmas “Krimināltiesības”

maģistrants, Latvija

Abstract

Criminal offences related to the illicit movement of tobacco products are among the most complex forms of crime affecting not only the state but also the economic processes in it. Via the development of modern technologies, it becomes more wide-spread, latent, and more influential as a result of international communication and transnational activities. Recently, the topicality has increased concerned with the illicit production of tobacco products, people who engage in this type of illegal activities get caught more and more frequently. The aim of the research: to study the norms of the Criminal Law article regarding the illegal circulation of tobacco products, to express an opinion on the improvement necessity of the Criminal Law norm, to find possible identification of the most significant problems related to it, as well as to make proposals for a more effective solution of this issue.

Keywords: tobacco products, illegal circulation, production, manufacturing, Criminal Law.

Ievads

Tabakas izstrādājumu nelikumīgas aprites ierobežošana vienmēr ir bijis aktuāls jautājums. Pēdējā laikā aktualitāti ieņem nelikumīgu tabakas izstrādājumu ražotnes, kuras arvien biežāk tiek atklātas, kas liecina, ka cīņai ar šo noziegumu ierobežošanu ir jābūt vēl efektīvākai un sekmīgākai. Šajā gadījumā secināms, ka nelikumīgi tabakas izstrādājumi ne tikai tiek ievesti Latvijā no citām valstīm, bet aktualitāte pēdējā laikā ir saskatāma arī tajā apstākļī, ka ar šo

<http://dx.doi.org/10.17770/acj.v3i88.4301>

This journal is distributed with an international license:
Creative Commons Attribution 4.0 International License

ienesīgo nelegālo biznesu sāk nodarboties personas, izveidojot nelegālu tabakas izstrādājumu ražošanas vietas arī tepat Latvijā.

Šajā jomā Krimināllikumā ir saskatāmas nepilnības, kas būtu novēršamas un sekmētu veiksmīgāku nelikumīgu tabakas izstrādājumu ierobežošanu. Lai arī sistemātiski tiek veikti pasākumi nelikumīgu tabakas izstrādājumu aprites ierobežošanai, tomēr tā ir ļoti ienesīgs nodarījums un šos noziegumus ir samēra grūti ierobežot.

Raksta mērķis ir izpētīt Krimināllikuma normas par tabakas izstrādājumu pretlikumīgu apriti, galvenokārt pievēršot uzmanību tabakas izstrādājumu nelikumīgai ražošanai, un piedāvāt iespējamus risinājumus, lai novērstu tiesību normās konstatētās nepilnības.

Pētījumam ir šādi uzdevumi:

- 1) analizēt Krimināllikuma normas, saistībā ar tabakas izstrādājumu nelikumīgu apriti;
- 2) salīdzināt Krimināllikuma normas, kas nosaka atbildību par tabakas izstrādājumu nelikumīgu apriti ar normām, kas paredz atbildību nelikumīgu alkoholisko dzērienu jomā;
- 3) izpētīt Ukrainas Kriminālkodeksa normas attiecībā uz tabakas izstrādājumu nelikumīgu apriti.

Rakstā galvenokārt izmantotas sekojošas zinātniskās pētniecības metodes: dogmatiskā metode un salīdzinošā metode. Dogmatiskā metode tiks piemērota, lai iegūtu Krimināllikuma normu juridiskā satura pareizu izpratni. Tā tiks izmantota rakstā izvirzītā mērķa sasniegšanai – uz esošo tiesību normu analīzes bāzes izdarīt pamatotus secinājumus, kurus izmantot Krimināllikuma normu pilnveidošanai attiecībā uz tabakas izstrādājumu nelikumīgu apriti, piedāvājot iekļaut Krimināllikumā jaunas normas un papildināt jau esošās. Salīdzinošā metode tiks izmantota, salīdzinot Latvijas krimināltiesisko regulējumu nelikumīgu tabakas izstrādājumu aprites ierobežošanas jomā ar Ukrainas krimināllikuma normām.

Tabakas izstrādājumu nelikumīgas aprites ierobežošana

Valsts policijas viens no pamatuzdevumiem ir atklāt un novērst noziedzīgus nodarījumus, kas vistiešākajā veidā saistīts ar vispārējo noziedzības stāvokli valstī, it īpaši tas būtu attiecināms uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas grauj Latvijas ekonomiku. Latvijas ekonomiskā situācija joprojām veicina pieprasījumu pēc kontrabandas akcīzes precēm, galvenokārt tabakas izstrādājumiem. Plašsaziņas līdzekļos regulāri dzirdams par ievērojamu daudzumu

nelegālu cigarešu konstatēšanu un nelegālas izcelsmes cigaretes joprojām Latvijā ir pieejamas. Tāpēc rodas jautājums: vai tiesībsargājošo iestāžu rīcībā ir instrumenti, kas ļauj pilnvērtīgi ierobežot šo preču nelegālu apriti? Par nelegālu tabakas izstrādājumu apriti ir paredzēta gan administratīvā, gan kriminālatbildība, taču atbildības regulējumā saskatāmas nepilnības, kas neļauj pietiekami ierobežot nelikumīgu tabakas izstrādājumu apriti Krimināllikuma ietvaros. Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likuma¹ 1. panta 31. punkts reglamentē, ka tabakas izstrādājums ir izstrādājums, ko var lietot un kas kaut vai daļēji sastāv no tabakas, kura ir vai nav ģenētiski modificēta. Paaugstinoties tabakas izstrādājumu cenām, Latvijas iedzīvotāji nesmēķē mazāk, bet gan meklē un atrod citas iespējas, kā iegūt precī lētāk, līdz ar to tiek iegādāti nelegālas izcelsmes tabakas izstrādājumi – kontrabandas cigaretes, par kurām nav samaksāti nodokļi. Šajā sakarā ir būtiski uzsvērt, ka, nosakot akcīzes nodokļa likmi tabakas izstrādājumiem, būtu jāņem vērā iedzīvotāju samērā zemais pirktspējas līmenis. Nodokļu likmes paaugstināšana tabakas izstrādājumiem būtiski ietekmē Latvijas iedzīvotāju ekonomisko stāvokli. Cigarešu cenas aug daudz straujāk, nekā Latvijas iedzīvotāju ienākumi, līdz ar to iedzīvotāji nevar atļauties iegādāties legālās cigaretes un izvēlas nelegālas preces par krietni zemāku cenu. Ja Latvijā nodokļa likme cigaretēm tiks paaugstinātas straujāk nekā kaimiņvalstīs, iedzīvotāji izmantos Eiropas brīvā tirgus sniegtās iespējas un legāli iegādāsies savam patēriņam cigaretes ārpus Latvijas. Nodokļu likmes paaugstināšanā nav saskatāma alternatīva tabakas izstrādājumu nelikumīgas aprites ierobežošanai, tā stimulē pretējo – iegūt lētāk, tādējādi tiek iegūts tieši pretējs efekts vēlamajam.

Noziedzīgi nodarījumi tautsaimniecībā ir darbība vai bezdarbība, kas apdraud valsts ekonomisko sistēmu vai tās atsevišķas nozares materiālo vērtību ražošanas, sadales, maiņas un patēriņa sfērā². Nelikumīgu tabakas izstrādājumu rūpals un kontrabanda ieņem nozīmīgu vietu Latvijas tautsaimniecībā. Šo nodarījumu ierobežošanai Krimināllikuma³ (turpmāk – KL) 221. pantā noteikta atbildība par alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) un realizāciju. KL 221. panta pirmajā daļā noteikts, ka par alkoholisko dzērienu vai tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu

(pārvadāšanu) vai realizāciju, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā, soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, savukārt panta otrajā daļā bargāka atbildība par šo nodarījumu noteikta, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās. Par šādu nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas. KL 221. panta trešajā daļā noteikta atbildība par alkoholisko dzērienu vai tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju, ja tas izdarīts lielā apmērā, vai par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa. Par šādu nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās. Nodarījuma objekts ir tautsaimniecības intereses akcīzes preču – alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu aprites sfērā. Noziedzīga nodarījuma priekšmets ir alkoholiskie dzērieni un tabakas izstrādājumi. No likuma “Par akcīzes nodokli” izriet, ka alkoholiskie dzērieni un tabakas izstrādājumi ir akcīzes preces. No objektīvās puses noziedzīgais nodarījums raksturojas ar alkoholisko dzērienu vai tabakas izstrādājumu nelikumīgu 1) uzglabāšanu, 2) pārvietošanu (pārvadāšanu) vai 3) realizāciju, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā⁴. Noziedzīga nodarījuma subjektīvo pusi raksturo tiešs nodoms, jo persona apzinās, ka veic nelikumīgas darbības ar alkoholiskajiem dzērieniem un tabakas izstrādājumiem, un to izdara apzināti. Noziedzīgā nodarījuma subjekts var būt jebkura fiziska, pieskaitāma persona, kas sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu.

Krimināllikuma 221.¹ pants nosaka atbildību par nelikumīgu alkoholisko dzērienu realizāciju, 221.² pants nosaka atbildību par nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu un pārvietošanu, līdz ar to secināms, ka par nelikumīgām darbībām attiecībā uz alkoholiskiem dzērieniem Krimināllikumā ir paredzēti vairāki panti, bet par nelikumīgām darbībām attiecībā uz tabakas izstrādājumiem ir attiecināms tikai viens pants. Krimināllikuma 221.² pantā par nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu un pārvietošanu ir skaidri noteikta darbību objektīvā puse – nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošana

(ražošana), glabāšana vai pārvietošana. Ar nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošana) jāsaprot jebkādas darbības, kuru rezultātā no dažāda veida izejvielām tiek iegūts lietošanai gatavs nelikumīgs alkoholiskais dzēriens (piemēram, etilspirta atšķaidīšana ar ūdeni, oriģināla iepakojuma piepildīšana ar tādu šķidrumu, kas neatbilst iepakojuma marķējumam, u.tml.). No subjektīvās puses noziegums raksturojas ar tiešu nodomu, jo persona apzinās, ka veic darbības ar nelikumīgiem alkoholiskiem dzērieniem, un vēlās to⁵. Līdz ar to secināms, ka speciāla atbildība par tabakas izstrādājumu nelikumīgu ražošanu Krimināllikumā nav paredzēta. No Senāta Krimināllietu departamenta 2019. gada 4. jūnija lēmuma⁶ atziņām izriet, ka, ja persona veic tabakas izstrādājumu nelikumīgu ražošanu, viņu var saukt pie atbildības par akcīzes preču ražošanu bez licences. Uzņēmējdarbība ar alkoholiskajiem dzērieniem un tabakas izstrādājumiem atzīstama par uzņēmējdarbību, kuras veikšanai nepieciešama speciāla atļauja (Krimināllikuma 207. pants). Atbildība par šo nodarījumu iestājas, piemēram, ja persona neregistrē uzņēmējdarbību un nesāņem speciālās licences, kas atļauj veikt komercdarbību ar akcīzes precēm, veic sistemātisku ekonomisko darbību.

Turklāt jāatceras, ka tabakas izstrādājumi kontrabanda ir sodāma saskaņā ar KL 190. pantu, bet par muitošanai pakļauto preču vai citu vērtību glabāšanu, pārvadāšanu, pārsūtīšanu vai realizēšanu Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā atbildība noteikta KL 191. pantā. Ja nodarījums nesasniedz ievērojamu apmēru, personu var saukt pie atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa⁷ 166.²⁰ pantu par tabakas izstrādājumu realizācijas noteikumu pārkāpšanu.

Noziedzīgās darbības KL 221.² pantā ir nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošana (ražošana), glabāšana vai pārvietošana, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā. Iepazīstoties ar Ukrainas kriminālkodeksu un salīdzinot to ar Krimināllikuma regulējumu attiecībā uz tabakas izstrādājumu nelikumīgu apriti, var konstatētas būtiskas atšķirības. Ukrainas kriminālkodeksa 204. pants paredz atbildību par akcīzes preču nelikumīgu ražošanu, uzglabāšanu, pārdošanu vai transportēšanu pārdošanas nolūkā. Ukrainas kriminālkodeksa 204. panta pirmā daļa nosaka atbildību par nelikumīgi izgatavotu alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu vai citu akcīzes preču nelikumīgu iegādāšanos, glabāšanu,

pārvadāšanu, ja šīs darbības izdarītas realizēšanas nolūkā, vai realizēšanu. Ukrainas kriminālkodeksa 204. panta otrā daļa nosaka atbildību par alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu vai citu akcīzes preču nelikumīgu ražošanu, atverot pagrīdes darbnīcas vai izmantojot iekārtas, kas nodrošina šādu preču ražošanu masveidā, kā arī, ja to izdarījusi persona, kura agrāk sodīta par šādām darbībām. Ukrainas kriminālkodeksa 204. panta trešajā daļā sods paredzēts par nelikumīgu alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu vai citu akcīzes preču ražošanu no sliktas kvalitātes izejvielām (materiāliem), kas rada draudus cilvēku dzīvībai un veselībai, kā arī šādu preču nelikumīgu pārdošanu, kas izraisījusi cilvēku saindēšanos vai citas nopietnas sekas⁸. Līdz ar to secināms, ka Ukrainas kriminālkodeksā ir skaidri noteikta atbildība par tabakas izstrādājumu aprītes noteikumu pārkāpšanu. Ukrainas kriminālkodeksā ir skaidri izprotamas darbības attiecībā uz tabakas izstrādājumu nelikumīgu ražošanu. Parasti iepriekš minētās darbības ir izdarītas, lai izvairītos no nodokļiem, neievērotu godīgas konkurences principus. Tas ne tikai apdraud akcīzes nodokļa iekasēšanu, bet arī to cilvēku dzīvību un veselību, kuri patērē sliktas kvalitātes akcīzes preces. Alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu vai citu akcīzes preču nelikumīga ražošana ir speciāls nodarījums, par kuru noteikta atbildība Ukrainas kriminālkodeksa 204. panta otrajā daļā. Turklāt nelikumīga akcīzes preču ražošana sodāma saskaņā ar Ukrainas kriminālkodeksa 204. panta otro daļu tikai tad, ja:

- a) šāda ražošana izdarīta, atverot pagrīdes darbnīcas,
- b) šāda ražošana izdarīta, izmantojot iekārtas, kas nodrošina šādu preču masveida ražošanu,
- c) to izdarījusi persona, kura jau agrāk sodīta par šādu nodarījumu.

Akcīzes preču nelikumīga ražošana no sliktas kvalitātes izejvielām (materiāliem) apdraud cilvēku dzīvību un veselību, kā arī šādu preču nelikumīga pārdošana, var izraisīt cilvēku saindēšanos vai citas nopietnas sekas. Akcīzes preču ražošana ir darbība, kas saistīta ar patēriņam vai lietošanai gatavu preču izgatavošanu un kas ietver visus tehnoloģiskā procesa posmus. Tas ir tehnisks process, kas saistīts ar nelikumīgu preču radīšanu, kvalifikāciju neietekmē faktiski saražoto produktu daudzums, kā arī fakts, ka vainīgais uzsācis tās pārdot. Personas rīcībai ir jābūt ar mērķi atvērt pagrīdes darbnīcu akcīzes preču nelikumīgai ražošanai, kā arī ir jābūt tādām pašām nolūkam, lai meklētu vai pielāgotu aprīkojumu, kas

nodrošina masveida preču ražošanu. Iekārtas, kas nodrošina akcīzes preču masveida ražošanu, ir piemērotas tehniskās ierīces, kuras tiek izmantotas dažādos tehnoloģiskā procesa posmos un nodrošina liela apjoma rūpniecisku ražošanu. To personu darbības, kuras nodrošina izejvielas un materiālus, transportlīdzekļus vai telpas akcīzes preču nelikumīgai ražošanai, uzglabāšanai vai transportēšanai, jākvalificē, kā nodarījuma atbalstīšana. Nodarījuma īpašais kaitīgums izpaužas apstākļi, ka cilvēku veselību apdraud tas, ka nelikumīgi tabakas izstrādājumi tiek ražoti no sliktas kvalitātes izejvielām.

Arī Krimināllikumā būtu lietderīgi iekļaut normu, kurā būtu noteikta īpaša atbildība par tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu), realizāciju un ražošanu. Tas būtu jāpildinveido, iekļaujot atbildību par tabakas izstrādājumu nelikumīgu ražošanu.

Secinājumi un priekšlikumi

Latvijā vēl joprojām ievērojamu daļu ēnu ekonomikas veido tabakas izstrādājumu nelegāla aprīte. 2018. gadā Valsts policija ir pārtraukusi septiņu nelikumīgu tabakas izstrādājumu ražotņu darbību,⁹ tas ir ievērojams daudzums un liecina par šāda veida noziegumu aktualitāti.

Krimināllikumā nav speciālas likuma normas, ar kuru varētu sekmīgi ierobežot nelikumīgu tabakas izstrādājumu ražošanu, kaut arī attiecībā uz nelikumīgu alkoholisko dzērienu aprīti Krimināllikumā ir vairāki panti, tajā skaitā tāds, kas paredz sodu par nelikumīgu alkoholisko dzērienu ražošanu. Jāpiekrīt tiesību doktora J. Baumaņa viedoklim, ka Krimināllikumā jāpildinveido tiesību normas, ievērojot šādas prasības: sistemātiskums, viennozīmīgums, nozīmes precizitāte un formas īsums, sinonīmu nevēlamība, neatkarība no konteksta, emocionālā neitralitāte¹⁰. Tādējādi šobrīd praksē tabakas izstrādājumu nelikumīga ražošana tiek kvalificēta saskaņā ar Krimināllikuma 221. pantu, kas nosaka atbildību par nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju, kaut gan, pēc autora domām, tā nav pareiza šo darbību izpratne, jo pretlikumīgo darbību mērķis ir pavisam cits. Krimināltiesību normās jābūt pilnīgam un nepārprotamam kriminālatbildības pamata reglamentējumam. Proti, ar likumu jābūt skaidri noteiktam, kādas personas un kādos gadījumos ir saucamas pie kriminālatbildības. Tikai pastāvot nepārprotamai

kriminālbildības pamata reglamentācijai, var detalizētāk analizēt krimināltiesību teorijā pastāvošās problēmas. Profesors U. Krastiņš norāda: "Lai personu sauktu pie kriminālbildības, ir jābūt stingri reglamentētam juridiskam pamatam, kas nodrošina stabilu likumību, garantē fizisko un juridisko tiesības, valsts interešu nodrošināšanu un ļauj realizēt taisnīgumu krimināllietu iztiesāšanā"¹¹.

Tādējādi saskaņā ar esošo regulējumu tabakas izstrādājumu ražošana sodāma saskaņā ar KL 221. pantu. Autors uzskata, ka ražošana un glabāšana ir divas dažādas darbības un mērķi katrai darbībai ir dažādi, līdz ar to nav pareizi sodu par ražošanu noteikt Krimināllikuma 221. panta ietvaros. Krimināllikuma pilnveidošana attiecībā uz tabakas izstrādājumu nelikumīgu apriti pozitīvi ietekmētu ēnu ekonomikas mazināšanos saistībā ar nelegālu tabakas izstrādājumu apriti. Latvijā šobrīd nav paredzēta kriminālbildība par nelikumīgu cigarešu ražošanu, kaut gan šādas darbības varētu klasificēt kā smagu noziegumu. Līdz ar to tuvākajā laikā būtu jāvirza iniciatīva iekļaut KL attiecīgo pantu par nelikumīgu cigarešu ražošanu. Krimināllikuma pantam attiecībā uz tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) un realizāciju ir jābūt atsevišķam.

Izpētot nelikumīgu tabakas izstrādājumu aprites krimināltiesiskos jautājumus, autors secina, ka nepieciešams pilnveidot Krimināllikumu, un likums jāpapildina ar pantu, kurā noteikta atbildība par tabakas izstrādājumu nelikumīgu ražošanu:

“221.⁶ pants. Nelikumīgu tabakas izstrādājumu izgatavošanu (ražošana)

(1) Par nelikumīgu tabakas izstrādājumu izgatavošanu (ražošana), ja tā izdarīta ievērojamā apmēra – soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, – soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, – soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Atsauces

- ¹ Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likums. (2016. 21. apr. likums) /LV, 91, 12.05.2016.
- ² Krastiņš U. (1999). Noziedzīgi nodarījumi ekonomikā. II Noziedzīgi nodarījumi tautsaimniecībā. – Rīga: LPA, 5. lpp.
- ³ Krimināllikums. (1998. 17. jūn. likums) /LV, 199/200 (1260/1261), 08.07.1998., Ziņotājs, 15, 04.08.1998.
- ⁴ Krimināllikuma komentāri, trešā daļa (XVIII–XXV nodaļa). (2016.). Autoru kolektīvs. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 226. lpp.
- ⁵ Turpat, 236. lpp
- ⁶ Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta (2019. 4. jūn.), lēmums Lietā Nr. 11300043315, SKK-111/2019.
- ⁷ Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (1984. 7. dec. likums) /Ziņotājs, 20.12.1984.
- ⁸ КРИМИНАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2341-14?lang=uk>. aplūkots 11.04.2019.
- ⁹ Akcīzes preču nelegālās aprites raksturojums. Pieejams: http://www.vp.gov.lv/faili/jauna_mape/vp_2018_gada_parskats.pdf – aplūkots 11.04.2019.
- ¹⁰ Baumanis J. (2017). No krimināltiesību normu interpretācijas līdz kvantu kriminoloģijai. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 21. lpp.
- ¹¹ Turpat.

Аннотация

Уголовные преступления, связанные с незаконным оборотом табачных изделий, относятся к числу наиболее сложных видов преступлений, затрагивающих не только государство, но и происходящие в нём экономические процессы. С развитием современных технологий, а также международных связей и транснациональной деятельности это влияние становится более сильным и латентным. В последнее время актуальность проблемы незаконного оборота табачных изделий возросла в связи с незаконным изготовлением (производством) табачных изделий; лиц, которые занимаются этим видом незаконной деятельности, все чаще задерживают на производственных площадках. Цель исследования: изучить нормы статьи Уголовного закона о незаконном обороте табачных изделий, выявить наиболее значимые проблемы, дать заключение о необходимости совершенствования нормы Уголовного закона, а также внести предложения по более эффективному решению этого вопроса.